

CO CIEKAWEGO W KWIETNIU

W kwietniu swoje okrągłe 85. urodziny obchodziłby zmarły niedawno wybitny słowacki reżyser **Juraj Jakubisko**, którego sylwetkę chcielibyśmy przypomnieć, prezentując jeden z jego najbardziej znanych i cenionych filmów. Zabierzemy też Państwa do świata słowackich druciarzy i ich zapominanego już rzemiosła.

13.04.2023, Instytut Słowacki

Projekcja filmu

Juraj Jakubisko

PTASZKI, SIEROTY I GŁUPCY (1969)

Mozaikowa przypowieść rozgrywająca się w nieokreślonym miejscu i czasie, w świecie pozbawionym ideałów, pełnym przemocy, cynizmu i wszechogarniającej beznadziei. Główni bohaterowie filmu: Yorick, Andrej i Marta to troje szalonych samotników, którzy otaczającą ich obcą rzeczywistość mogą przetrwać jedynie uciekając w fikcyjny, oparty na filozofii radości świat szaleństwa i zabawy. Tragiczny finał ich koegzystencji wydaje się być nieuchronny w zderzeniu z surową rzeczywistością, w której wybór ogranicza się jedynie do dwóch dróg: obłędu lub śmierci. Dzieło „słowackiego Felliniego”, jak często nazywano Juraja Jakubisko, uważane jest za jeden z najbardziej radykalnych filmów czechosłowackiej Nowej Fali. Film spotkał się z międzynarodowym uznaniem, zdobywając m.in. główną nagrodę na Festiwalu Filmowym w Sorrento, w rodzimej Czechosłowacji został zakazany jako „dekadencki i szkodliwy”. Po upadku komunizmu zdobył nagrodę na Festiwalu w Karlowych Warach w 1990 roku, a w roku 2000 znalazł się na liście pięciu najlepszych słowackich filmów wszechczasów.

Film z polskimi napisami.

Instytut Słowacki, ul. Krzywe Koło 12/14a, Warszawa

Do 13.04.2023, Instytut Słowacki

Wystawa

TRADYCJA W DIZAJNIE

– współczesna odzież z wszytą tradycją

Centrum Sztuki Ludowej (ÚĽUV) jest jedyną państwową instytucją na Słowacji zajmującą się zachowaniem i rozwojem tradycyjnego rzemiosła i twórczości ludowej. Aby stymulować twórczość młodych projektantów odzieży inspirowaną tradycyjnym rzemiosłem, w roku 2021 ÚĽUV zrealizował pierwszy etap projektu Tradition in Design, do którego włączyli się projektanci mody – **Marcel Holubec W.**, **Martin Hrča**, **Mišena Juhász**, **Ľubica Pončík** i **Henrietta Tholt**. Każdy z nich, w charakterystycznym dla siebie stylu, stworzył projekty ubrań i dodatków, do powstania których wykorzystał tradycyjne materiały lub motywy.

Ľubica Pončík

Do 14.04.2023, Kraków

PRZENIKANIE BARW

Prezentacja projektu członkiń Klubu ARTTEX

Wystawa *Przenikanie barw* prezentuje prace artystów, którzy zajmują się tekstylną obróbką runa owczego. W efekcie powstają gobeliny XXI wieku, które są technicznie przetwarzane na sterowanej cyfrowo maszynie o nazwie ARTTEX. Ostateczną formę ręcznie nadają pracom profesjonalni artyści. Powstają w ten sposób niezwykle różnorodne dzieła – oryginalne tapiserie, biżuteria, dodatki i elementy wystroju. Klub ARTTEX jest profesjonalnym stowarzyszeniem artystycznym. Powstał w latach dziewięćdziesiątych. Oficjalne atelier zostało otwarte w 2001 roku. Dziś skupia 30 profesjonalnych artystów ze Słowacji, Czech i Niemiec.

Galeria Sztuki Słowackiej, Towarzystwo Słowaków w Polsce, św. Filipa 7, Kraków

20.04.2023, godz. 17:30, Instytut Słowacki

Wernisaż wystawy

DRUT JAKO FENOMEN

Jozef Šabo

Adžana Modlitbová

Janusz Jurek

Druciarstwo zostało wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa kultury UNESCO na Słowacji. Stanowi specyficzny historyczny, etnologiczny, kulturalny i społeczny fenomen. Region północno-zachodniej Słowacji, gdzie słowaccy druciarze podnieśli pracę z drutem do rangi rzemiosła, rozwinęli do unikatowego rękodzieła i następnie upowszechnili na całym świecie, nazywany jest mianem „Drutaria”.

Celem prezentowanej wystawy jest pokazanie druciarstwa jako rzemiosła, które ma swoje miejsce także w XXI wieku. Drut jest wysoce aktualnym środkiem wyrazu artystycznego, przemawia do coraz większej liczby artystów, ponieważ ten wyjątkowy materiał wraz z pierwotną technologią wykonania daje autorowi możliwość indywidualnego i oryginalnego podejścia do dzieła.

Dzięki stworzeniu wyboru twórczości artystów z Polski i Słowacji wystawa pokazuje, że drut można dziś opracować i przedstawić w różnych formach – nie tylko jako tradycyjne rzemiosło artystyczne, ale też jako inspirację i fundament czy to graficznej, czy też innej twórczości plastycznej.

Instytut Słowacki, ul. Krzywe Koło 12/14a, Warszawa

DRUT JAKO FENOMEN

Twórczość artystów słowackich i polskich

Instytut Słowacki,
ul. Krzywe Koło 12/14a, Warszawa

20.4. – 15.5.2023

Prezentacja - Piątek 9:00-12:00

Sobota i niedziela: nieczynne

wernisaż:

20.4.2023 o 17:30

artyści:

Adžana Modlitbová

Janusz Jurek

Jozef Šabo

Adžana Modlitbová

Jozef Šabo

Janusz Jurek

20.04.-21.05.2023, Warszawa

Prezentacja wiersza słowackiego poety

Roberta Bielika

w ramach projektu **WIERSZE W MIEŚCIE**

**WIERSZE
W MIEŚCIE**

w środkach komunikacji miejskiej – ekrany LCD w autobusach i tramwajach, w przejściu pomiędzy stacjami metra Świętokrzyska – Galeria Metro Świętokrzyska oraz na www.wierszewmiescie.pl

Warszawa, przejście pomiędzy stacjami metra Świętokrzyska
www.wierszewmiescie.eu, <https://www.facebook.com/wierszewmiescie/>

24.04.2023, Warszawa

Wykład

Tombs, fortresses, houses and more...

z okazji piętnastolecia prowadzenia wspólnych polsko-słowackich wykopaliś archeologicznych w Tell el-Retaba w Egipcie

dr Jozef Hudec (Słowacka Akademia Nauk)

dr hab. Sławomir Rzepka (Uniwersytet Warszawski)

WYDZIAŁ
ARCHEOLOGII
Uniwersytet Warszawski

Wydział Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

26.04.2023, Sosnowiec

Z cyklu „Dwa języki – jedno znaczenie”

wykład

prof. Júliusa Fujaka, PhD. z Uniwersytetu Konstantyna Filozofa w Nitrze

Poszukiwanie muzycznej alternatywy na Słowacji przed rokiem 1989 i po nim.

Sosnowiec, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

26.04.2023, godz. 18:30, Rzeszów

W ramach cyklu

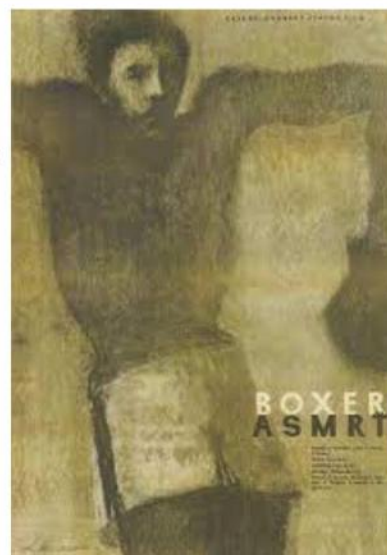
Filmowe Spotkania za Rogiem

projekcja filmu

„Bokser i śmierć” (1962), reż. Peter Solan

Studium psychologiczne, analizujące granicę między człowieczeństwem i barbarzyństwem. Kominkowi, byłemu zawodowemu bokserowi, przebywającemu w czasie wojny w obozie koncentracyjnym, darowano życie pod warunkiem, że będzie służyć komendantowi obozu jako partner do sparingów.

3

Rzeszów, Kino za Rogiem Cafe, ul. Świętego Mikołaja 6

27.04.2023, godz. 18:00, Kraków

Spotkanie autorskie z

Nicol Hochholczerová

wokół wydanej niedawno w języku polskim książki

„Tego pokoju nie da się zjeść” (Ha!art 2023)

tłum. Rafał Bukowicz

Nicol Hochholczerová pochodzi z Rymawskiej Soboty w środkowej Słowacji. Studiuje w Katedrze Grafiki na Wydziale Sztuk Pięknych Akademii Sztuk w Bańskiej Bystrzycy. Jest dwukrotną laureatką nagrody głównej w konkursie Povedka za opowiadanie Živá voda (2016) oraz Soul Kitchen (2019). „Tego pokoju nie da się zjeść” jest jej debiutem literackim, książka znalazła się w finałowej piątce najważniejszej słowackiej nagrody literackiej Anasoft Litera 2022. Wkrótce ukaże się w przekładzie na język węgierski, czeski i bułgarski.

Kraków, księgarnia Spółdzielnia Ogniw, ul. Smolki 11a

Instytut Filologii
Słowiańskiej UJ

WYDAWNICTWO
HA!ART
ISTNIEMY OD 1999 ROKU

27.04.2023, godz. 17:30, Instytut Słowacki

Wykład

prof. Marta Ipczyńska – Budziak

Motywy zbójnickie w sztuce słowackiej

Instytut Słowacki, ul. Krzywe Koło 12/14a, Warszawa

29.04.2023, Gdańsk

Przedstawienie Teatru KONTRA ze Spiskiej Nowej Wsi

„Nienawidzę” (Marek Koterski)

w wykonaniu **Petera Čižmára**

reż. Klaudyna Rozhin

„Nienawidzę” to portret sfrustrowanego inteligenta – nauczyciela, który zmagają się z otaczającą go rzeczywistością trochę jak Don Kichot z wiatrakami, nie widząc źródła tychże frustracji w sobie.

Monodram jest intymnym zwierzeniem nadwrażliwca, który pogubił się gdzieś w nowej rzeczywistości. Jedną nogą tkwi jeszcze w zaszczościach komunizmu, drugą – w dzikim kapitalizmie. Ten szpagat okazuje się być dla niego niewygodny, wręcz bolesny.

29.04.-3.05.2023, Cieszyn, Český Těšín

W ramach

25 edycji festiwalu KINO NA GRANICY

Projekcje słowackich filmów oraz wystawa prac Fera Liptáka i Martina Šulíka

30.04.2023, Gdańsk

Przedstawienie Teatru KONTRA ze Spiskiej Nowej Wsi

„Baby Reindeer” (Richard Gadd)

w wykonaniu **Petera Čižmára**
reż. Klaudyna Rozhin

Napisana przez Richarda Gadda sztuka „Baby Reindeer” to oparta na prawdziwych wydarzeniach opowieść o mrocznej relacji autora z jego stalkerką.

PETER ČIŽMÁR – współzałożyciel, główny aktor i spiritus movens Divadla Kontra. Laureat licznych nagród w Słowacji i za granicą m.in. 3 prestiżowych nagród słowackich krytyków – DOSKY.

Gdańsk, Teatr w Oknie, ul. Długa 50/51

Do 13.05.2023, Wyszaków

Prezentacja wystawy prac

28 Biennale Ilustracji Bratysława „BIB 2021”

Biennale Ilustracji Bratysława to międzynarodowy przegląd autorskich ilustracji książek dla dzieci i młodzieży (BIB). Odbывается w każdy nieparzysty rok i wśród wystaw sztuki poświęconej dzieciom jest prestiżową i jedną z nielicznych tego typu imprez na świecie. W 2021 roku podczas konkursu 380 ilustratorów z 42 krajów z całego świata zaprezentowało 2700 ilustracji z ponad 500 książek.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Wyszakowie
ul. gen. J. Sowińskiego 80

MIEJSKO-GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. C. Norwida
w Wyszakowie

Instytut Słowacki w Warszawie | ul. Krzywe Koło 12/14a, 00-270 Warszawa | tel: +48 22 635 77 74 | fax: 048 22 635 76 12
www.mzv.sk/sivarsava | www.facebook.com/InstytutSłowacki w Warszawie | e-mail: instytut_słowacki@wp.pl